

Πρόστιμο 10 εκατ. ευρώ επέβαλε το Ευρωδικαστήριο στην Ελλάδα για τις κρατικές ενισχύσεις στα Ναυπηγεία Σκαραμαγκά

2018/11/14 12:57 στην κατηγορία ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 10 εκατ. ευρώ, καθώς και χρηματική ποινή 7,3 εκατ. ευρώ ανά εξάμηνο καθυστέρησης, καλείται να καταβάλει η χώρα μας, σύμφωνα με απόφαση του Δικαστηρίου της ΕΕ, διότι δεν ανέκτησε τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην «Ελληνικά Ναυπηγεία ΑΕ» (ΕΝΑΕ).

Το ιστορικό της διαφοράς

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η εταιρεία «Ελληνικά Ναυπηγεία ΑΕ» (ΕΝΑΕ), ιδιοκτήτρια ελληνικού εμπορικού και στρατιωτικού ναυπηγείου στον Σκαραμαγκά που ειδικεύεται στην κατασκευή πολεμικών πλοίων, τέθηκε υπό εκκαθάριση και εξαγοράστηκε το 1985 από την Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Αναπτύξεως (ΕΤΒΑ), τράπεζα που ανήκε στο ελληνικό δημόσιο.

Η ΕΝΑΕ ιδιωτικοποιήθηκε το 2001 και στη συνέχεια πωλήθηκε το 2005 στην ThyssenKrupp AG. Τέθηκε υπό τον έλεγχο της Abu Dhabi Mar LLC η οποία εξαγόρασε, **το 2009, το 75,1% των μετοχών της ΕΝΑΕ** που κατείχε η ThyssenKrupp.

Η Ελλάδα είχε λάβει, κατά τα έτη 1996 έως 2003, ορισμένα μέτρα υπέρ της ΕΝΑΕ (εισφορές κεφαλαίου, παροχή εγγυήσεων και χορήγηση δανείων) επί των οποίων εξεδόθησαν διάφορες αποφάσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Το 2008, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση σύμφωνα με την οποία **τα μέτρα αυτά ήταν ενισχύσεις μη συμβατές προς την εσωτερική αγορά** και έπρεπε να ανακτηθούν αμέσως, μόνον από τα περιουσιακά στοιχεία που συνδέονταν με το τμήμα των μη στρατιωτικών δραστηριοτήτων της ΕΝΑΕ, δεδομένου ότι από τα ως άνω μέτρα είχαν ωφεληθεί μόνον αυτές οι δραστηριότητες της εν λόγω εταιρείας.

Η Ελλάδα υποστήριξε ότι η πλήρης ανάκτηση των ενισχύσεων **θα μπορούσε να προκαλέσει την πτώχευση της ΕΝΑΕ** και να επηρεάσει τις στρατιωτικές της δραστηριότητες και, ως εκ τούτου, ήταν ικανή να θίξει τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του κράτους.

Προς αποφυγή του ενδεχομένου αυτού, η Επιτροπή, η Ελλάδα και η ΕΝΑΕ κατέληξαν

σε συμφωνία που προέβλεπε ότι η απόφαση του 2008 θα λογιζόταν ως προσηκόντως εκτελεσθείσα, υπό την προϋπόθεση της τήρησης μιας σειράς δεσμεύσεων εκ μέρους της ΕΝΑΕ και της Ελλάδας.

Η Ελλάδα όφειλε να προσκομίσει αποδείξεις για την τήρηση των δεσμεύσεων εντός εξαμήνου από την αποδοχή του καταλόγου των δεσμεύσεων από την Επιτροπή, καθώς να ενημερώνει ετησίως την Επιτροπή για την πρόοδο της ανάκτησης των ενισχύσεων.

Το 2010, η Επιτροπή, εκτιμώντας ότι η Ελλάδα δεν είχε συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις που υπείχε από την απόφαση του 2008, άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή λόγω παραβάσεως εναντίον της.

Με απόφαση της 28ης Ιουνίου 2012, το Δικαστήριο έκρινε ότι η Ελλάδα είχε παραβεί τις υποχρεώσεις της.

Το 2012, το Ελληνικό Κοινοβούλιο ψήφισε νόμο βάσει του οποίου καταργήθηκε το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης ορισμένων γεωτεμαχίων που είχε παραχωρηθεί στην ΕΝΑΕ.

Το 2014, η Ελλάδα θέσπισε, για λόγους εθνικής ασφαλείας, έναν άλλο νόμο δυνάμει του οποίου ανεστάλη κάθε μορφής αναγκαστική εκτέλεση κατά των περιουσιακών στοιχείων της ΕΝΑΕ.

Εντός του 2014, η Επιτροπή απέστειλε στις ελληνικές αρχές προειδοποιητική επιστολή τάσσοντας προθεσμία 2 μηνών για τη συμμόρφωση με την απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 2012, με την οποία είχε διαπιστωθεί η μη εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής του 2008.

Οι ελληνικές αρχές απάντησαν αναφερόμενες στην κωλυσιεργία και την πλήρη έλλειψη συνεργασίας από πλευράς της ΕΝΑΕ.

Τον Δεκέμβριο του 2015, οι ελληνικές αρχές απέστειλαν στην ΕΝΑΕ **εντολή ανάκτησης ποσού 523.352.889,23 ευρώ (περίπου 80% του προς ανάκτηση ποσού)**, ενώ τον Φεβρουάριο του 2017 κίνησαν διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης επί των περιουσιακών στοιχείων της ΕΝΑΕ που συνδέονταν με τις εμπορικές δραστηριότητές της, αλλά δεν ανέκτησαν κανένα ποσό, λόγω προηγούμενων κατασχέσεων από άλλους πιστωτές και λόγω της δυσχερούς οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης.

Το 2017, εκτιμώντας ότι η Ελλάδα εξακολουθούσε να μη συμμορφώνεται με την απόφαση του 2012, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει εκ νέου προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά του εν λόγω κράτους-μέλους.

Τον Ιούνιο του 2017, οι ελληνικές αρχές κάλεσαν την ΕΝΑΕ να καταβάλει το **εναπομένον 20% του ποσού των προς ανάκτηση ενισχύσεων (95.098.200,99 ευρώ)**

, όμως η καταβολή του ποσού αυτού δεν έλαβε χώρα.

Τον Μάρτιο του 2018, το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών υπήγαγε την ΕΝΑΕ σε ειδική διαχείριση. Τον Μάρτιο του 2018, οι ελληνικές αρχές επιχείρησαν να αναγγείλουν στον ειδικό διαχειριστή της ΕΝΑΕ τις απαιτήσεις της Ελλάδας σχετικά με την επιστροφή των οικείων ενισχύσεων.

Τον Ιούνιο του 2018, η ΕΝΑΕ, δια πρωτοκόλλου παράδοσης-παραλαβής, παρέδωσε την κατοχή των γεωτεμαχίων των οποίων η αποκλειστική χρήση τής είχε παραχωρηθεί.

Η απόφαση του Ευρωδικαστηρίου

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο της Ε.Ε. διαπιστώνει αφενός, ότι, κατά την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας που έταξε η Επιτροπή με την προειδοποιητική επιστολή του 2014 (ήτοι την 27η Ιανουαρίου 2015), η Ελλάδα δεν είχε συμμορφωθεί με την υποχρέωσή της να λάβει όλα τα μέτρα που συνεπαγόταν η εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου του 2012 και, αφετέρου, ότι η παράβαση αυτή εξακολουθούσε να υφίσταται έως την εξέταση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης από το Δικαστήριο.

Συνεπώς, το Δικαστήριο κρίνει **αναγκαίο να επιβληθούν στην Ελλάδα χρηματικές κυρώσεις** υπό τη μορφή, αφενός, εξαμηνιαίας χρηματικής ποινής προκειμένου –όπως αναφέρεται- να διασφαλιστεί η εκτέλεση της απόφασης του 2012 και να δοθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα να εκτιμήσει την πρόοδο των μέτρων εκτέλεσης της απόφασης του 2012 και, αφετέρου, κατ' αποκοπήν ποσού ως αποτρεπτικού μέτρου.

Το Δικαστήριο επισημαίνει τον θεμελιώδη χαρακτήρα των διατάξεων της Συνθήκης στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, καθώς και το αξιοσημείωτο ύψος του ποσού της ενίσχυσης που δεν έχει ανακτηθεί και το γεγονός ότι η αγορά του ναυπηγικού κλάδου είναι διασυνοριακή.

Διαπιστώνει ακόμη «**επαναλαμβανόμενη παραβατική συμπεριφορά της Ελλάδας στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων**», ενώ λαμβάνει υπόψη «τη σημαντική διάρκεια της παράβασης (6 έτη από τη δημοσίευση της απόφασης του 2012).

Για την εκτίμηση της ικανότητας πληρωμής της Ελλάδας, το Δικαστήριο έλαβε υπόψη ως κυριότερο στοιχείο το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) της Ελλάδας καθώς και το μέγεθος της οικονομικής κρίσης στην χώρα (μείωση του ΑΕΠ άνω του 25 % μεταξύ του 2010 και του 2016).

Με βάση τα παραπάνω, το Δικαστήριο υποχρεώνει την Ελλάδα να καταβάλει στον προϋπολογισμό της Ένωσης κατ' αποκοπήν ποσό **10 εκατ. ευρώ καθώς και χρηματική ποινή 7.294.000 ευρώ ανά εξάμηνο καθυστέρησης**

όσον αφορά την εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για τη συμμόρφωσή της προς την απόφαση του 2012, από την ημερομηνία δημοσίευσης της σημερινής απόφασης και ως την πλήρη εκτέλεση της απόφασης του 2012.